

Persbericht

30 maart 2022

Studiedag PensionStat.be – 30/03/2022

PensionStat.be stelt nieuwe thematische studies over de situatie van de pensioenen en de loopbaan in België voor.

Sigedis, de Federale Pensioendienst en het RSVZ hebben op woensdag 30 maart een studiedag georganiseerd in Brussel om op een interactieve manier meerdere analyses en studies voor te stellen die werden uitgevoerd sinds de lancering van de website PensionStat.be. Deze website biedt alle burgers toegang tot statistieken over het pensioenlandschap en de loopbaan in België.

Wat stond er op het programma?

Op deze eerste studiedag lag de focus op een aantal specifieke aspecten van de aanvullende pensioenen, de inkomensgarantie voor ouderen en de samenstelling van de loopbaan van de werknemers in België. Deze studiedag heeft in de eerste plaats als doel nieuwe, nauwkeurige statistieken over de loopbanen en de pensioenen in België op een proactieve manier ter beschikking te stellen én de aanzet te geven tot een debat tussen specialisten. Er werden heel wat universiteiten uitgenodigd om meer uitleg te komen geven bij hun eigen studies over deze aspecten.

Welke thema's kwamen aan bod?

Vier belangrijke thema's kwamen aan bod op de **studiedag van 30 maart**:

1. Hoe evolueert de loopbaansamenstelling van recent (en toekomstig) gepensioneerden?

Joy Schols, Onderzoekster aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek, KU Leuven & **Hans Peeters**, expert Federaal Planbureau hebben eerst een studie voorgesteld over de samenstelling van de loopbaan van de werknemers. Aan de hand van dit rapport, gerealiseerd door de KU Leuven en het Federaal Planbureau op vraag van Sigedis, konden actuele statistieken over de loopbanen van recent en toekomstig gepensioneerden die enkel hebben gewerkt als werknemer worden gepresenteerd.

Dit thema is des te belangrijker omdat de Regering, zoals in de vorige legislaturen, nieuwe maatregelen neemt om het hoofd te kunnen bieden aan de stijgende pensioenfactuur. Om deze uitdaging aan te gaan, moeten de beleidsmakers dus beschikken over gedetailleerde informatie over de loopbanen.

Daaruit is gebleken dat het gemiddelde aantal opgebouwde loopbaan jaren voor het pensioen de neiging heeft om te dalen, zowel bij de vrouwen als bij de mannen, in vergelijking met de vorige studie van het Federaal Planbureau van 2016. We stellen aldus vast dat de mannen als werknemer gemiddeld meer loopbaan jaren voor hun pensioen hebben opgebouwd dan de vrouwen (28 tegen 24 jaar) en dat het aandeel van de gelijkgestelde tijdvakken kleiner is bij de mannen dan bij de vrouwen (30% tegen 39%).

Jean Hindriks, Voorzitter van de Economics School of Louvain, is blij dat een audit van de loopbanen (eindelijk) een feit is! De loopbaan speelt een centrale rol, niet enkel bij de berekening van het pensioen, maar ook voor de toegang tot het pensioen, maar er is duidelijk een gebrek aan informatie over de samenstelling van de loopbanen. Dit rapport is een eerste aanzet tot het vinden van een antwoord aan de hand van een analyse van de loopbanen in het werknemersstelsel. Deze analyse moet echter worden aangevuld om rekening te houden met de gemengde loopbanen: het deel van de loopbaan buiten het werknemersstelsel wordt niet in aanmerking genomen.

Link naar de [volledige studie Loopbaansamenstelling](#)

2. Situatie van de inkomensgarantie voor ouderen (IGO) na 20 jaar

Koen Saeys, Verantwoordelijke voor de financiële en statistische studies bij de Pensioendienst heeft de 20e verjaardag van de IGO in 2021 aangegrepen om zich te buigen over de evolutie van dit recht sinds de invoering ervan. Hij heeft een gedetailleerde analyse voorgesteld van de bedragen die worden uitgekeerd aan de gepensioneerden die over onvoldoende financiële middelen beschikken en deze garantie ontvangen om hun pensioen, soms hun enige bestaansmiddel, aan te vullen. Over het profiel van de doorsnee IGO-gerechtigde circuleerden vele aannames. Ons onderzoek wijst uit dat het vooral om Belgische vrouwen gaat, die vaak een scheiding achter de rug hebben. Ze ontvangen naast de IGO ook een rustpensioen (als werknemer en/of zelfstandige).

Quentin Detienne, Professor socialezekerheidsrecht, Universiteit van Luik heeft zich de vraag gesteld of de inkomensgarantie voor ouderen, die geldt als voorbeeld voor een residuair model van uitkeringen, moest worden verbeterd. Quentin Detienne heeft dus van de gelegenheid gebruik gemaakt om, naar aanleiding van de studie van de Pensioendienst, terug te komen op de sterke en zwakke punten van de IGO, met name in het licht van het probleem van de non take-up van sociale rechten.

Link naar de volledige [studie IGO na 20 jaar](#)

3. Kan de doelstelling van 3% van de bijdragen worden gehaald?

Sofie Palmans, Business Project Projectleider tweede pijler, Sigedis, presenteerde de analyse van de in 2021 gepubliceerde studie van de toestand van de bijdragen voor de aanvullende pensioenen. Ze heeft zich gebogen over de inspanningen die nog moeten worden geleverd om de in het Regeerakkoord vastgelegde doelstelling van 3% van het bruto jaarloon te behalen.

Uit de studie blijkt dat meer dan één werknemer op drie in België (36%) helemaal geen pensioen in de tweede pijler heeft of niet meer actief aanvullende pensioenrechten opbouwt. Voor hen is het verschil met de doelstelling van 3% van de bijdragen het meest uitgesproken. En voor de 2,4 miljoen werknemers die actief aanvullende pensioenrechten opbouwen lopen de pensioenbijdragen sterk uiteen.

Pierre Devolder, Professor Actuariële wetenschappen en financiën, UC Louvain, heeft niet alleen onderzocht of die doelstelling haalbaar is, maar heeft zich ook de vraag gesteld of die 3% voldoende hoog is. Hij heeft dan de situatie vergeleken met andere landen waar er al ervaring werd opgedaan met vrijwillige deelname of vrijwillige vaststelling van het bijdragepercentage.

Link naar de volledige studie [3% van bijdragen](#)

4. Hoeveel werk moet er nog worden verzet om tot een harmonisering van de arbeiders- en werknemersstatuten te komen?

Joachim Van Wymeersch, Junior Data Scientist 2e pensioenpijler, Sigedis, heeft onderzocht hoe groot de nog bestaande kloof is en hoeveel werk er nog moet worden geleverd om het verschil in statuut tussen arbeiders en werknemers op het vlak van het aanvullend pensioen weg te werken. Hij heeft ook het kostenplaatje van een dergelijke harmonisering bekeken.

Vanaf 1 januari 2030 mogen de aanvullende pensioenen van de arbeiders en werknemers die zich in een vergelijkbare situatie bevinden niet meer verschillend worden behandeld. De wet van 15 mei 2014 brengt aanpassingen in deze zin aan in de Wet op de Aanvullende Pensioenen (WAP).

Ter afsluiting heeft Joachim Van Wymeersch de relatief lage kosten van een dergelijke harmonisering onderstreept. Deze kosten worden bovendien grotendeels gedragen door enkele sectoren en hebben slechts betrekking op een klein gedeelte van de totale bevolking (14%).

Yves Stevens, Professor aan de KU Leuven, heeft op zijn beurt onderzocht wat de term 'gelijk' echt inhoudt en betekent en of het kostenplaatje van de rechtszekerheid in verhouding staat tot de kosten van de complexiteit van een dergelijke harmonisering. De kostprijs van de harmonisering is ook relatief laag omdat het grootste deel ervan voor rekening is van een beperkt aantal sectoren. Het grootste probleem ligt dan ook eerder in de vormen van sociale concentratie in deze paar sectoren.

Link naar de [volledige studie Harmonisering](#)

De volledige rapporten van die vier studies met alle cijfers en grafieken, de presentaties én de registratie van het evenement vindt u op de pagina: [Studievoormiddag - PensionStat.be | PensionStat.be](#)

Wat is PensionStat ?

Het pensioendebat wordt nog te vaak gevoerd op basis van schattingen, bevragingen, assumpties, enz. bij gebrek aan betrouwbare en publiek beschikbare gegevens. Dankzij de lancering van PensionStat.be, nu juist één jaar geleden, werden er pensioengegevens ter beschikking gesteld van de samenleving in het algemeen zodat de burger makkelijker op de hoogte kan blijven van de evoluties op het vlak van pensioenen. Deze studiedag, die de start is van een nieuwe traditie, heeft hetzelfde doel: de gegevens en de kennis toegankelijk maken door specialisten uit de meest uitlopende sectoren samen te brengen zodat ze een discussie rond thematische rapporten op gang kunnen brengen

Steven Janssen, directeur-generaal van Sigedis: *"Deze studiedag is de gelegenheid bij uitstek om vermaarde specialisten op één plek te verzamelen rond het thema van de pensioenen en de loopbaan in België. En ik ben trots op deze eerste editie die, hopelijk, de eerste van een lange reeks zal zijn."*

Dankzij de lancering van PensionStat.be en zijn studiedagen was het nooit eenvoudiger en makkelijker om toegang te krijgen tot de analyse van de gegevens over de pensioenen en de loopbaan in België.

Sarah Scaillet, administrateur-generaal van de Pensioendienst: *"De lancering van PensionStat was echt noodzakelijk en, na één jaar, kunnen we stellen dat de balans meer dan positief is. Er is een groeiende behoefte aan analyses en duidelijke cijfers over de pensioenen en de loopbanen en*

PensionStat beschikt over alle troeven om bijgewerkte gegevens ter beschikking te kunnen stellen om een beter globaal, thematisch en duidelijker inzicht te krijgen in deze belangrijke maatschappelijke uitdaging in België en in Europa."

Welke zijn de volgende stappen?

PensionStat.be is in volle evolutie en zal zich de komende jaren verder blijven ontwikkelen. Eén van de projecten is de voorbereiding van een geïntegreerd overzicht van de gegevens over alle pensioenpijlers heen. Op 7 maart laatstleden werd, op initiatief van de Minister van Pensioenen, Karine Lalieux en van de Minister van Zelfstandigen, David Clarinval, het startschot gegeven voor een jaar 'Gender en Pensioen' om de pensioenkloof tussen vrouwen en mannen in ons land nader op te volgen. In de komende maanden volgen er dus nog een aantal studies rond dit thema.

Anne Vanderstappen, administrateur-generaal van het RSVZ: *"PensionStat staat nog in de kinderschoenen, maar groeit nu al meer en meer uit tot een onmisbaar instrument voor de experts, de ondernemers én de burger. Op die manier krijgen ze een beter inzicht in de uitdagingen die ons nog te wachten staan op het vlak van het wettelijk en het aanvullend pensioen. Het is ook onze ambitie om ons te profileren als DE referentie voor kwaliteitsvolle pensioengegevens in België."*

Interesse? Surf dan naar de site www.pensionstat.be

PensionStat.be is een initiatief van Sigedis, de Federale Pensioendienst en het RSVZ. De website <http://www.pensionstat.be> werd gelanceerd om vrije toegang te bieden tot betrouwbare en relevante statistieken en cijfers over de wettelijke en aanvullende pensioenen in België. Deze gegevens worden ter beschikking gesteld aan een breed publiek zodat beleidsmakers, onderzoekers, pensioenexperten en burgers gemakkelijk op de hoogte kunnen blijven van de evoluties op het vlak van pensioenen.

Meer info? Surf dan naar onze sites: www.pensionstat.be en www.sigedis.be

Contactgegevens:

Sigedis

Laetitia Vanderheyden - Verantwoordelijke Communicatie

T : 02 791 50 16

M : communication@sigedis.fgov.be

Federale Pensioendienst

Vik Beullens - Woordvoerder

T : 0478 90 51 13

M : vik.beullens@sfpd.fgov.be

RSVZ

Shavawn Somers - Communicatie

T : 02 546 44 75

M : Shavawn.Somers@rsvz-inasti.fgov.be